

Yabancı Plakalı Taşıtlarda Zorunlu Sigortalar ve Zararların Karşılanması

A. Kadir KÜÇÜK
Güvence Hesabı Müdürü

Türkiye, coğrafi konumu itibariyle Avrupa kıtası ile Asya Kıtasını karayolu ile birbirine bağlayan önemli konumda bir ülke olduğundan her gün yüzlerce, binlerce araç Türkiye'den giriş, çıkış yapmaktadır. Bu araçların bazıları turistik amaçlı olarak belli sürelerde Türkiye'de kalmakta, bazıları ise transit olarak geçiş yapmaktadır.

İster Türkiye'de turistik amaçlı dolaşsın, ister transit geçiş yapsın, Türkiye'ye giren her motorlu araç için Türkiye sınırları içerisinde sebep olacağı kazalardan doğacak zararları karşılamak üzere uluslararası geçerli mali sorumluluk sigortasının yaptırılmış olması gerekir.

Yeşil Kart Sigortası, Türkiye'nin de dâhil olduğu 1959 tarihinde Strazburg' da imzalanan anlaşma ile kabul edilen uluslararası geçerli bir mali sorumluluk sigortasıdır.

Türkiye'ye giriş yapan tüm yabancı plakalı araçlarda öncelikle uluslar arası geçerliliği olan Yeşil Kart Sigortası aranmaktadır. Yeşil Kart Sigortası olan araçların Türkiye sınırları içerisinde sorumlu olarak vereceği zararların bu sigortadan karşılanması mümkündür. Ancak Yeşil Kart Sigortası olmayan veya Yeşil Kart anlaşmasına dâhil olmayan ülkelerin araçları Türkiye'ye nasıl giriş yapacaklardır?

İşte bu sorunun cevabı 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu'nun 91 inci maddesinin son fıkrası ile düzenlenmiştir. Maddenin son fıkrasında, yabancı plakalı taşıtların Türkiye'de girişleri sırasında geçerli sigortaları olmamaları halinde, bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortasının (Trafik Sigortasının) Türkiye'ye girişleri sırasında sınırlarda yapılması öngörülmüştür. Dolayısıyla sınırda aracın türüne göre mali sorumluluk sigortası düzenlendikten sonra aracın Türkiye'ye girişine izin verilmektedir. Aksi halde sigortasız araçların Türkiye'ye girmesine izin verilmez.

Yurt dışına gidecek olan Türk plakalı araçlar için de yurt dışına çıkmadan önce Yeşil Kart Sigortasının yaptırılması gerekir. Yeşil Kart Sigortası, yapıldığı ülke içinde geçerli değildir. Örneğin Türkiye'den yurt dışına gidecek bir araç için Yeşil Kart Sigortası yapılmış olsa dahi, bu aracın Türkiye sınırları içerisinde vereceği zararlar, bu sigortanın kapsamına girmemektedir. Bu zararların karşılanması için Türkiye'de geçerli olan Karayolu Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının (Trafik Sigortasının) yaptırılması gerekir.

Aracın Türkiye sınırları içerisinde 3'üncü kişilere vereceği zararlar ancak Trafik Sigortasından karşılanması mümkündür. Aracın yurt dışına çıktıktan sonra vereceği zararlar ise Yeşil Kart Sigortasından karşılanacaktır.

Sonuç olarak Türkiye'de seyahat edecek yabancı plakalı araçlar için ya uluslararası geçerli olan Yeşil Kart Sigortası yaptırması ya da bu si-

gorta yoksa onun yerine sınırlarda tanzim edilecek mali sorumluluk sigortasının (Trafik Sigortasının) yaptırılması gerekir. Aracın Türkiye sınırlarında bir kazaya sebebiyet vermesi sonucu 3'üncü kişilerin zarar görmesi halinde bu zararlar, varsa aracın Yeşil Kart Sigortasından, bu sigorta yoksa aracın Türkiye'ye girişi sırasında tanzim edilmiş olan mali sorumluluk sigortasından (trafik sigortasından) karşılanır. Verilecek zararlar karşılığında azami teminat limitleri her iki sigorta için de aynıdır. Zira Yeşil Kart Sigortasının teminat limitleri, ülkelerde geçerli zorunlu trafik sigortası limitleri dâhilinde uygulanmaktadır. Örneğin Türkiye sınırları içerisinde seyahat eden yabancı plakalı aracın Yeşil Kart Sigortasının limitleri, Türkiye'de geçerli olan trafik sigortası teminat limitleriyle aynı olarak uygulanır. Yeşil Kart Sigortası, Trafik Sigortasında olduğu gibi hem maddi ve hem de bedeni zararlar karşılığında teminat içermektedir.

Türkiye'de seyahat eden yabancı plakalı araçta hem Yeşil Kart Sigortası ve hem de sınırda yapılması gereken mali sorumluluk sigortası yoksa durum ne olacaktır?

Yabancı plakalı araçların girişleri esnasında Yeşil Kart Sigortasının olmaması halinde sınırda mali sorumluluk sigortasının (trafik sigortasının) yaptırılmasının zorunlu olduğu açıklanmıştır. Ancak bütün bu zorunluluklara rağmen az sayıda da olsa, zaman zaman yabancı plakalı araçların sigortasız olarak Türkiye'de seyahat ettikleri karışıklıkları kazalardan anlaşılmaktadır. Bu durumda, yabancı plakalı araçların sigortasız olarak kazalara sebebiyet vermesi ve meydana gelen bu kazalarda 3'üncü kişilerin bedeni olarak zarar görmesi halinde, oluşacak olan bedeni zararlar Güvence Hesabı tarafından karşılanacaktır.

Maddi zararların Güvence Hesabından karşılanması mevzuat gereği mümkün değildir.

Güvence Hesabı tarafından karşılanan yabancı plakalı olup, sigortası bulunmayan araçların vermiş olduğu zararlar yıllara göre şöyledir:

30.09.2012 İtibariyle Yabancı Plakalı Araçlar İçin Yapılan Ödemeler

YILLAR	ADET	TUTAR
Güvence Hesabı 2007	9	102.279,88
Güvence Hesabı 2008	22	162.523,53
Güvence Hesabı 2009	17	74.751,15
Güvence Hesabı 2010	21	292.219,56
Güvence Hesabı 2011	3	114.141,44
Güvence Hesabı 2012/9	2	17.268,26
TOPLAM	74	763.183,82

Sigortası bulunmayan yabancı plakalı araçlar için Güvence Hesabından son altı yılda 74 başvuru için 763,1 Milyon TL tazminat ödemesi yapılmıştır. Ödemeler yapıldıktan sonra durum Gümrük Müsteşarlığı, Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne bildirilmektedir. Gümrük Müsteşarlığının aldığı tedbirler sonucu, son yıllarda sigortasız yabancı plakalı araçların karıştığı kaza sayısında önemli bir azalma olduğu görülmektedir.

Güvence Hesabı, yerli plakalı araçlarda olduğu gibi yabancı plakalı araçlar nedeniyle

ödediği tazminatlar için de aracın işletenine, sürücüsüne ve diğer sorumlularına rücu etmek durumundadır. Yurt dışında takip ve tahsilât imkânları zor da olsa, rücu işlemleri mevzuat gereği yapılmak zorundadır.

Temennimiz yabancı plakalı araçlarda görülen sigortasızlık oranındaki azalmanın tamamen sıfırlanması ve gerek yabancı plakalı ve gerekse yerli plakalı araçlarda mali sorumluluk kapsamında yapılması gereken zorunlu sigortaların mevzuatlara uygun ve eksiksiz olarak yapılmasıdır.